Stockholms stad

PM Rotel III (Dnr KS 2026/915)

Promemorian Spetsutbildning i musik i grundskolan – en försöksverksamhet (Ds 2026:13)

Remiss från Utbildningsdepartementet
Remisstid den 1 december 2026

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Remissen besvaras med Stockholms stads yttrande, bilaga 1 till promemorian.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Arvid Vikman Rindevall

Sammanfattning av ärendet

Utbildningsdepartementet har remitterat Promemorian Spetsutbildning i musik i grundskolan – en försöksverksamhet (Ds 2026:13) till bland annat Stockholms stad för yttrande. Syftet är att ge begåvade elever bättre förutsättningar att utveckla sin musikaliska talang redan i grundskolan, som förberedelse för framtida studier och yrken inom musik.

Förslag i promemorian:

- Ett nytt ämne, *musik spets*, ersätter ordinarie musik för deltagande elever och får utökad undervisningstid.
- Huvudmannen får besluta om flexibla lärotider, avvikelser från grundskolans regler om läsårets upplägg.
- Alternativa kompetenskrav för lärare som undervisar i ämnet *musik spets*.
- Antagning sker via färdighetsprov, och utbildningen kan starta i årskurs 1 eller 5.

Försöksverksamheten ska utvärderas av Skolverket, och deltagande huvudmän kan söka riktat statsbidrag.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och utbildningsnämnden.

Stadsledningskontoret tillstyrker promemorians förslag om en försöksverksamhet för spetsutbildning i musik i grundskolan. Stadsledningskontoret delar utredarens bedömning om försöksverksamhetens utformning, men ser samtidigt att spetsutbildningen bör ha en bred ingång.

Utbildningsnämnden tillstyrker promemorians förslag om en försöksverksamhet för spetsutbildning i musik i grundskolan. Inför ett beslut om att införa en spetsutbildning i musik i grundskolan ser nämnden det som särskilt viktigt att följa upp och utvärdera försöksverksamheten ur ett barn- och elevperspektiv samt att bedöma om verksamheten har inneburit en likvärdig tillgång till utbildning av god kvalitet, liksom utbildningens kostnader och hur dessa förhåller sig till statsbidraget.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Jag tillstyrker promemorians förslag om en försöksverksamhet för spetsutbildning i musik i grundskolan. En försöksverksamhet med spetsutbildning bör dock ge huvudmännen möjlighet till en bredare ingång i musikämnet och inte enbart fokusera på den klassiska musiktraditionen och instrumentalundervisning på orkesterinstrument. Det är även viktigt att en spetsutbildning inte tar för stora resurser från ämnet musik eller från kulturskolans viktiga verksamhet. Målet måste vara att bredda möjligheterna till högre musikutbildning.

Det är också särskilt viktigt att följa upp och utvärdera att försöksverksamheten inneburit en likvärdig tillgång till utbildning av god kvalitet. I övrigt hänvisar jag till stadens yttrande.

Stockholm den 18 november 2026

Arvid Vikman Rindevall

Bilagor

1. Stadens yttrande dnr KS 2026/915-
2. Remiss - Promemorian Spetsutbildning i musik i grundskolan – en försöksverksamhet (Ds 2026:13), dnr KS 2026/915-1.1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande av Gulan Avci (L) enligt följande.
Liberalerna välkomnar förslaget om en försöksverksamhet med spetsutbildning i musik i grundskolan. Elever med särskilt intresse och fallenhet för musik ska ges goda möjligheter att utveckla sin förmåga.

Stockholm bör aktivt undersöka möjligheterna att delta i försöksverksamheten. Stadens befintliga musikklasser och musikutbildningar bör vara en utgångspunkt för

arbetet. Utbildningsnämnden bör bedöma vilka skolor som kan vara aktuella, hur utbildningen kan organiseras och finansieras samt vilka samarbeten som kan utvecklas med Kulturskolan och stadens musikliv.

Information och rekrytering behöver nå elever i hela Stockholm. Möjligheten att utveckla sin musikaliska begåvning ska vara tillgänglig oavsett bostadsområde och familjens ekonomiska förutsättningar.

Ärendet

Utbildningsdepartementet har remitterat Promemorian Spetsutbildning i musik i grundskolan – en försöksverksamhet (Ds 2026:13) till bland annat Stockholms stad för yttrande. Syftet är att ge begåvade elever bättre förutsättningar att utveckla sin musikaliska talang redan i grundskolan, som förberedelse för framtida studier och yrken inom musik.

Av promemorian framgår att syftet med spetsutbildningen i musik är att ge barn och unga goda förutsättningar att utveckla sin begåvning inom musikområdet. Genom spetsutbildningen kan elever redan i grundskolan få en musikalisk utbildning som kan lägga grunden för framtida studie- och yrkesval inom musikområdet.

Förslag i promemorian:

- Ett nytt ämne, *musik spets*, ersätter ordinarie musik för deltagande elever och får utökad undervisningstid.
- Huvudmannen får besluta om flexibla lärotider, avvikelser från grundskolans regler om läsårets upplägg.
- Alternativa kompetenskrav för lärare som undervisar i ämnet *musik spets*.
- Antagning sker via färdighetsprov, och utbildningen kan starta i årskurs 1 eller 5.

Försöksverksamheten ska utvärderas av Skolverket, och deltagande huvudmän kan söka riktat statsbidrag.

Remissammanställningen

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och utbildningsnämnden.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 29 oktober 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Sammanfattning av synpunkter

Stadsledningskontoret tillstyrker promemorians förslag om en försöksverksamhet för spetsutbildning i musik i grundskolan.

Stadsledningskontoret delar utredarens bedömning om försöksverksamhetens utformning, men ser samtidigt att spetsutbildningen bör ha en bred ingång.

Inför ett beslut om att införa en spetsutbildning i musik i grundskolan ser stadsledningskontoret det som särskilt viktigt att följa upp och utvärdera försöksverksamheten ur ett barn- och elevperspektiv samt att bedöma om verksamheten har inneburit en likvärdig tillgång till utbildning av god kvalitet, liksom utbildningens kostnader och hur dessa förhåller sig till statsbidraget.

Ställningstaganden

Stadsledningskontoret tillstyrker promemorians förslag om en försöksverksamhet för spetsutbildning i musik i grundskolan. Stadsledningskontoret redovisar också följande ställningstaganden.

6.1 Övergripande utgångspunkter för försöksverksamhetens utformning

Stadsledningskontoret tillstyrker förslaget om en försöksverksamhet för spetsutbildning i musik i grundskolan och delar utredarens bedömning att utformningen bör utgå från de i promemorian beskrivna fem övergripande utgångspunkterna.

Stadsledningskontoret anser dock att spetsutbildningen bör ha en bred ingång och inte enbart fokusera på den klassiska musiktraditionen och instrumentalundervisning på orkesterinstrument. Huvudmännen bör ges möjlighet att pröva olika inriktningar. Stadsledningskontoret vill även betona att spetsutbildningen inte får ta för stora resurser från ämnet musik eller från kulturskolans verksamhet, eftersom detta riskerar att minska möjligheterna till fler ingångar till högre musikutbildning.

Därutöver värdesätter stadsledningskontoret utgångspunkten att utbildningen bör utformas med ett tydligt barn- och elevperspektiv.

11 Uppföljning och utvärdering av försöksverksamheten

Stadsledningskontoret välkomnar förslaget om att Skolverket ska följa upp och utvärdera försöksverksamheten. Det är särskilt viktigt att utvärderingen fokuserar på barn- och elevperspektivet, exempelvis genom att undersöka hur elever i olika årskurser påverkas av en utökad timplan och en tidig specialisering. Utvärderingen bör även analysera elevernas meritvärden när de läser ämnet *musik spets* jämfört med om de hade läst ämnet *musik*.

Det är därutöver viktigt att utvärdera om försöksverksamheten har inneburit en likvärdig tillgång till utbildning av god kvalitet samt hur huvudmännen har tillämpat undantaget från skollagens krav på lärarlegitimation.

Slutligen ser stadsledningskontoret att det är angeläget att utvärdera kostnaderna för utbildningen och hur dessa förhåller sig till statsbidraget. Kopplingen mellan lokaler och ekonomi bör också vara tydlig i utvärderingen, då olika förutsättningar i huvudmännens lokalbestånd kan påverka likvärdigheten.

13.2 Konsekvenser för barn och elever

Stadsledningskontoret uppskattar att promemorian redovisar hur förslaget bedöms bidra till barnets bästa, hur barns rätt att komma till tals har tagits tillvara, barns rätt till utbildning och utveckling säkerställs samt hur barns rätt till vila och fritid tas tillvara.

Stadsledningskontoret uppskattar även att det i promemorian finns beskrivet var i implementeringen av föreslagen det finns en risk att ovan rättigheter inte helt tas tillvara samt redogör för hur dessa risker kan hanteras.

13.3 Konsekvenser för likvärdighet och tillgång till utbildning och 13.10 Konsekvenser för Sveriges internationella åtaganden

Stadsledningskontoret uppskattar att remissen redovisar hur förslaget bedöms bidra till likvärdiga villkor för alla barn, jämlikhet och förbud mot diskriminering.

13.7 Ekonomiska konsekvenser

I promemorian konstateras att det finns en osäkerhet i beräkningarna av vilka ekonomiska konsekvenser förslaget kommer få samt hur förslagen ska finansieras. Utredaren föreslår därför att Skolverket bör följa upp försöksverksamheten och statsbidraget. Stadsledningskontoret delar den bedömningen.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 22 oktober 2026 följande. Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 22 september 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Sammanfattning av synpunkter

Utbildningsförvaltningen tillstyrker promemorians förslag om en försöksverksamhet för spetsutbildning i musik i grundskolan.

Förvaltningen delar utredarens bedömning om försöksverksamhetens utformning, men ser samtidigt att spetsutbildningen bör ha en bred ingång.

Inför ett beslut om att införa en spetsutbildning i musik i grundskolan ser förvaltningen det som särskilt viktigt att följa upp och utvärdera försöksverksamheten ur ett barn- och elevperspektiv samt att bedöma om verksamheten har inneburit en likvärdig tillgång till utbildning av god kvalitet, liksom utbildningens kostnader och hur dessa förhåller sig till statsbidraget.

Ställningstaganden

Utbildningsförvaltningen *tillstyrker promemorians förslag* om en försöksverksamhet för spetsutbildning i musik i grundskolan. Förvaltningen redovisar också följande ställningstaganden.

6.1 Övergripande utgångspunkter för försöksverksamhetens utformning

Utredaren bedömer att utformningen av försöksverksamheten bör analyseras utifrån fem övergripande utgångspunkter.

1. Utbildningen bör ge förutsättningar för en faktisk fördjupning i musikaliskt kunnande.
2. Analysen bör utgå från att tid, kontinuitet och progression är avgörande faktorer i musikaliskt lärande.
3. Utbildningen bör ses som en del i en sammanhållen utbildningskedja.
4. Likvärdig tillgång till utbildning av god kvalitet bör vara central vid utformningen av försöksverksamheten.
5. Utbildningen bör utformas med ett tydligt barn- och elevperspektiv.

Förvaltningen delar utredarens bedömning, men ser samtidigt att spetsutbildningen bör ha en bred ingång och inte enbart vara inriktad på den klassiska musiktraditionen och instrumentalundervisning på orkesterinstrument. Inom försöksverksamheten bör det därför vara möjligt för huvudmännen att pröva olika inriktningar.

Förvaltningen är också positiv till utgångspunkten att likvärdig tillgång till utbildning av god kvalitet bör vara central vid utformningen av försöksverksamheten. I sammanhanget är det därför viktigt att spetsutbildningen inte tar alltför stora resurser från ämnet *musik* eller från kulturskolans verksamhet eftersom det riskerar att minska möjligheterna till fler ingångar till högre musikutbildning.

Därutöver värdesätter förvaltningen utgångspunkten att utbildningen bör utformas med ett tydligt barn- och elevperspektiv.

11 Uppföljning och utvärdering av försöksverksamheten

Förvaltningen välkomnar förslaget om att Skolverket ska följa upp och utvärdera utbildningen inom försöksverksamheten.

Det är enligt förvaltningen särskilt viktigt att följa upp och utvärdera försöksverksamheten ur ett barn- och elevperspektiv, bland annat genom att undersöka hur elever i olika årskurser påverkas av en utökad timplan samt hur eleverna påverkas av en tidig specialisering. Förvaltningen ser också att utvärderingen bör innehålla en analys av elevernas meritvärden när de läser ämnet *musik spets* jämfört med om de hade läst ämnet *musik.*

Det är därutöver viktigt att utvärdera om försöksverksamheten har inneburit en likvärdig tillgång till utbildning av god kvalitet samt hur huvudmännen har tillämpat undantaget från skollagens krav på lärarlegitimation.

Förvaltningen ser också att det är angeläget att utvärdera kostnaderna för utbildningen samt hur de förhåller sig till statsbidraget. Det är även viktigt att kopplingen mellan lokaler och ekonomi är tydlig i utvärderingen. Exempelvis kan lokaler för individuell

instrumentalundervisning vara en utmaning för huvudmännen. Olika förutsättningar i huvudmännens lokalbestånd kan därmed påverka likvärdigheten.

Ekonomiska konsekvenser

I avsnitt 13.7 i promemorian beskriver utredaren förslagens ekonomiska konsekvenser samt hur de ska finansieras. Det framgår att det finns en osäkerhet i beräkningarna och att Skolverket därför bör följa upp försöksverksamheten och statsbidraget. Förvaltningen delar den bedömningen